

Szóbeli érettségi témakörök magyar nyelvből a 12. B és 12. E osztály számára

1. Ember és nyelv:
B: A nyelv mint jelrendszer
E: A nyelv mint jelrendszer
2. Ember és nyelv:
B: A nyelvek sokfélesége, az európai nyelvek típusainak főbb vonásai
E: A nyelv és a megismerés, a nyelv és a kultúra viszonya
3. Kommunikáció:
B: A kommunikációs folyamat tényezői
E: A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói
4. Kommunikáció:
B: A mindennapi élethelyzetek néhány tipikus kommunikációs konfliktusa és lehetséges feloldásuk
E: A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközei
5. A magyar nyelv története:
B: Egy nyelvtörténeti korszak jellemzése
E: A magyar nyelvrokonság főbb bizonyítékai
6. A magyar nyelv története:
B: A korai magyar nyelvű szövegemlékeink jellemzése, elemzése
E: A nyelvtörténet forrásai: a nyelvemlékek
7. B: A magyar nyelv története:
A nyelvrokonság bizonyítékai
E: Nyelv és társadalom
A területi és társadalmi nyelvváltozatok
8. Nyelv és társadalom:
B: A határon túli magyarok nyelvhasználata
E: Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre
9. B: Nyelv és társadalom:
A tömegkommunikáció műfajai és hatáskeltő eszközei
E: A nyelvi szintek:
A magánhangzók és mássalhangzók rendszere, a hangok találkozásának törvényszerűségei
10. B: Nyelv és társadalom:
A társadalmi és területi nyelvváltozatok, a nyelvi norma
E: A nyelvi szintek:
A magyar helyesírás alapelvei
11. A nyelvi szintek:
B: A beszéd, a beszéd folyamat és a hangképző szervek
E: Az egyszerű mondat részei, felépítése
12. A nyelvi szintek:
B: A szófajok rendszere és a szóalkotás módjai
E: Az alárendelő összetett mondatok
13. A nyelvi szintek:
B: Alárendelő és mellérendelő viszonyok a különböző nyelvi szinteken
E: A szófajok rendszere, a szóalkotás módjai
14. A szöveg:
B: A szövegösszetartó erő: jelentésbeli és grammatikai kapcsolóelemek a szövegben
E: A szöveg szerkezete és jelentése: a szövegösszetartó erő. jelentésbeli és grammatikai

kapcsolóelemek

15. A szöveg:

B: A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra és a szöveg előadására

E: A szóbeliség és az írásbeliség hatása a szövegformálásra és a szöveg előadására

16. A retorika alapjai:

B: A beszéd felépítése, a szövegszerkesztés lépései

E: A nyilvános beszéd, a közszereplés főbb nyelvi és viselkedésbeli kritériumai

17. A retorika alapjai:

B: Hitelesség, hatás, meggyőzési szándék: a manipuláció felismerése, értékelése

E: A beszéd felépítése, a szónoklat szerkesztésének lépései

18. Stílus és jelentés:

B: A nyelvi jelek csoportjai a hangalak és jelentés viszonya alapján

E: A többjelentésű és a rokon értelmű szavak jellemzői, szerepük a nyelvhasználatban

19. Stílus és jelentés:

B: Az állandósult szókapcsolatok

E: A képszerűség stíluseszközei

20. Stílus és jelentés:

B: A képszerűség elemi stíluseszközei

E: A tudományos-szakmai stílus jellemzői